

Je knäppa

OLA MÅSPERS

Att färdas söderut från Ryssa efter länsväg 938 mot Gesunda innebär bland annat att tre motlut skall forceras. Det första att betvinga möter man strax efter att Ryssån har passerats. Det är *Forsbåkk* och det är ju helt logiskt efter som man mitt i backen har *Forsgard* på vänster hand.

Nästa prövning i topografin kallas för *Ryssbåkk*, en lång sugande backe som kan framtvinga svåra mjölksyreattackar hos otränade cyklister. *Ryssbåkk* avslutas med en lång vänsterkurva som kan vara njutbar för den som färdas med motorcykel. Därefter händer det inte så mycket under den följande halvkilometern förrän man kommer fram till *Knåkålasbåkk*.

Många infödda ryssabor, i synnerhet de äldre, nickar nog instämmande och medhållande. *Knåkålasbåkk*, javisst, ä *stämmär*. Men *Knåkålasbåkk*, vadan detta namn på en backe? Det följande har min far berättat för mig;

Jo, i lär full a ve ått, ti år, so va i nidå Brodinsgard i Ryssum. Då kam i å träff Mås Ann. O va ju ”mor i huset” å va djuft min Brodin. Å i vet int ur ä kam til, ä vårt full nå prat um dä ena å dä andra, å sä kam ä upå tal vir addum full ve a Jesundum å gäj nittär Knåkålasbåkk. Då tälät o um, då o add ve litn (Måsann), då add ä sted jänn stjylt danä; ”Knåkå Lars Larsson kom här under lasset”.

Forsbåkk. Foto: Ola Måspers

Men i frägät älldär vänn resultatä add vurti, men troligtvis so a ann full gäj a då ättärsum däm tykkt ä va so anmärkningsvärt so däm ställät upp je taväl dar.

Knåkålasbåkk, ann syns ju int länngär, förut va ä såm vir säjum upå soldmål, ”je knäppa”, jänn kort tverun båkk sonä. Men sä upå femti-sextitalä, i kann int säj exakt, så fyllät däm öjt doda knäppu so ä vårt jänn släjk långg båkk då. Men i vet ju exakt var o e, å i kum ijug doda knäppu.

Ä va full fösst då i add tjöpa mi nån bil å sonä, då man kam frå sunätär å skuld em a byn då...um man ek lite rejält fort i doda knäppu då så ”isnät mann yr”!

Där har vi det. En stackars körkarl som kommit under sitt lass och med det givit namn åt en backe. Här är det dock på sin plats att inskjuta att minnet förmodligen har spelat Mås Ann eller möjligen far min ett spratt. I Bror Lindens »Bebybyggelsenamnen i Mora Kommun« står bland annat; »Knåcku Lars och Knåcku Per Andersson i Utanmyra

Ryssbåkk. Foto: Ola Måspers

1663 FäbInv s 13 f. Om den förstnämnde påminner Knåkålarbacke (i vägen Gesunda- Ryssa).”

Enligt den fäbodinventering som Bror Linden hänvisar till så hette Knåkå Lars alltså Andersson i efternamn och ingenting annat.

Ola Måspers